

Turisme naturalístic

Centre d'Informació Ornitològica de la Gola, fent passes cap a l'ecoturisme

Per **Toni Muñoz**

El 24 d'agost es presentava públicament el nou Centre de Turisme Ornitològic de la Gola, al Port de Pollença. Aquesta és una fita històrica, ja que és la primera iniciativa governamental adreçada a la promoció d'aquest tipus de turisme a les illes Balears.

El centre s'ubica en una caseta de fusta situada vora la zona humida de la Gola, un espai natural periurbà que ha estat objecte d'unes obres de restauració ambiental bastant discutibles i que ara, amb aquest nou enfocament, confiam que millori en el que sigui possible. Recordem, a més, que el Port de Pollença és un lloc clau en la història de l'ornitologia a les Illes ja que, durant anys, els ornitòlegs britànics residents hi organitzaren reunions que contribuïren a la promoció de l'estudi de les nostres aus.

La instal·lació disposa de panells informatius, material imprès i personal especialitzat per tal d'informar sobre les nostres aus a tot visitant que hi estigui interessat i vulgui saber on i quan veure-les. Tot i que només se n'han fet les primeres passes, ja hi ha també un espai web provisional que es pot consultar a <http://blog.lagola.info>, i on trobareu les darreres observacions més interessants i les novetats que es generin amb relació al Centre.

L'ornitologia és un recurs turístic que des de fa molts anys és utilitzat dins les estratègies comercials de molts llocs del món. Ja sabem que als països del nord d'Europa l'afició per l'observació i estudi de les aus té molta força, fet que genera un impor-

tant mercat turístic interior i també internacional. Un estudi encarregat per la Royal Society for the Protection of Birds (RSPB) estableix que, cada any, 2,8 milions de britànics realitzen viatges per observar aus en el Regne Unit, i el nombre de viatges internacionals va en augment. La RSPB té més d'1.000.000 de socis, i la seva entitat germana a Alemanya, NABU, en té més de 450.000, xifres que donen una idea de la sensibilitat i interès que suscita l'ornitologia en els dos principals països emissors de turisme cap a les Illes Balears.

Tot i que fins ara ha estat ignorat pel Govern i també per l'empresariat turístic en general, fa molts anys que hi ha un considerable turisme ornitològic a Mallorca, en bona part allotjat a Pollença i Alcúdia. És un turisme de temporada baixa (primavera i tardor, coincidint amb els passos migratoris), d'un nivell adquisitiu mitjà-alt (ja sabeu quin és el preu dels binocles de gamma alta que solen dur penjats al coll) i sobretot extremadament respectuós amb el nostre patrimoni natural: aquests turistes no necessiten que canviem Mallorca per fer-los-la atractiva, i no fa falta arrasar espais naturals i rurals per fer camps de golf ni parcs temàtics, ni destruir el

litoral per ampliar ports esportius. A més a més, aquests visitants contribueixen a revalorar econòmicament els nostres espais naturals i la nostra biodiversitat. Aquest és, per tant, un segment turístic que ens sembla que s'ha de potenciar de forma imprescindible i urgent.

Les illes Balears poden convertir-se en una destinació important per al turisme ornitològic: hi són presents espècies úniques (busqueret coallarg *Sylvia balearica*, virot petit *Puffinus mauretanicus*), i d'altres generalment molt atractives per als ornitòlegs nòrdics (àguila calçada *Hieraaetus pennatus*, miloca *Neophron percnopterus*, àguila peixatera *Pandion haliaetus*, voltor negre *Aegypius monachus*, voltor lleonat *Gyps fulvus*, puput *Upupa epops*, abellerol *Merops apiaster*, agró roig *Ardea purpurea*,...), hi ha una xarxa millorable però ja important d'espais naturals preparats per atendre turisme ornitològic, una oferta hotelera abundant i de bona qualitat, una oferta complementària diversificada i suficient, gran facilitat en les comunicacions aèries amb el continent, etc.

Altres comunitat autònomes (Extremadura, Catalunya i Andalusia, per citar-ne algunes) ja fa anys que tenen estratègies de promoció del turisme ornitològic i naturalístic en general, amb una acceptació que creix any rere any. Ja és hora que nosaltres, que durant dècades ens hem cregut "els reis del mambo" en això del negoci turístic, pugem de veritat al tren de l'ecoturisme. A més, potser només així alguns sectors econòmics arribaran a veure finalment la conveniència de protegir la nostra biodiversitat i desistir de seguir arrasant espais naturals. •

Identificació

Corbs marins

Per **Toni Soler**

Fotografies de Maties Rebassa i Toni Muñoz

El fet que a les Balears només es trobin presents dues espècies de la família *Phalacrocoracidae* i que tinguin una mida diferent i ocupin hàbitats diferenciats, ens en facilitarà el reconeixement dels membres. Per identificar-los, també podem tenir en compte que, aquí, el corb marí gros és un ocell principalment hivernant i que el corb marí és sedentari i l'únic dels dos que hi nidifica.

Corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*). Com indica el seu nom, és el més gros dels representants d'aquesta família (77-94 cm). És gran, amb el coll llarg i les potes curtes i un característic plomatge negre amb iridescències verdes i bronzes. Els adults, a l'època nupcial presenten una taca blanca a la gola i una als flancs. A més de la nominal, a Balears podem observar la subespècie *sinensis*, en la qual els adults presenten el cap blanc. Els immadurs són bruns i els joves tenen la regió ventral blanquinosa i potes sempre obscures. En vol, duen el coll estirat i les potes no sobresurten per darrere de la coa. Es diferencia del corb marí per la mida, el clotell més angulós, el coll i bec més gruixats i la zona nua de la base del bec. A les Illes Balears el podem trobar especialment a les albuferes, salobrats i embassaments, tot i que se'l veu també dins els ports. Se'l pot observar volant a gran altura i sobre terra.

Corb marí (*Phalacrocorax aristotelis*). Més petit que el corb marí gros (68-78 cm), és negre amb iridescències verdes. En general és més estilitzat. Se'l diferencia pel bec més prim, el cap arrodonit però amb una petita prominència cap al front que, en l'època de cria esdevé un vertader plomall. En plomatge nupcial presenta les commissures grogues i plomall enlairat a la regió davantera del pili. Al mediterrani s'hi troba la subespècie *desmarestii*, que es pot diferenciar en els joves i primer any per tenir el pit, des de la gola fins a sota la coa, de color blanquinós. Les potes són rosades en els joves i obscures en els adults. En vol, du el coll també estirat, amb aleteig ràpid. El trobarem habitualment a les costes rocoses de litoral, a ports i badies. Vola normalment a baixa altura i mai s'endinsa dins terra.

